

Appendiks til Marte C. Ørbo, Camilla Larsen, Martin Bystad, Lars Lien. Transkraniell magnetisk stimulering i psykisk helsevern. Tidsskr Nor Legeforen 2025; 145. doi: 10.4045/tidsskr.23.0396. Dette appendikset er et tillegg til artikkelen og er ikke bearbeidet redaksjonelt.

Transkraniell Magnetisk stimulering (TMS) – en spørreskjema undersøkelse

Formålet med denne undersøkelsen er å kartlegge legers kjennskap til og interesse for Transkraniell Magnetisk stimulering (TMS) som behandling av psykiske lidelser hos voksne pasienter. Legers interesse for TMS er av betydning for implementering av TMS i klinisk praksis.

Per i dag brukes TMS i liten grad i behandling av psykiske lidelser i Norge. Metoden er internasjonalt anerkjent, godkjent av EU og gir refusjon fra Helfo dersom den brukes terapeutisk i helseforetakene. Det mangler imidlertid oppdaterte faglige anbefalinger for klinisk bruk fra norske helsemyndigheter.

Studien gjennomføres anonymt. Det lagres ingen IP-adresse dersom du velger å svare. Vi kan ikke spore svarene dine tilbake til deg. Det tar ca. 10 minutter å fylle ut skjema. Ved å besvare undersøkelsen samtykker du til at svarene du gir kan brukes i forskning.

Kjennskap til TMS (1-5 helt uenig, litt uenig, verken enig eller uenig, litt enig, helt enig)					
	Helt uenig	Litt uenig	Verken enig eller uenig	Litt enig	Helt enig
Jeg har ingen kjennskap til TMS (N = 481)	87 (18,1%)	116 (24,1%)	42 (8,7%)	103 (21,4%)	133 (27,7%)
Jeg har teoretisk opplæring i TMS (N = 473)	312 (66%)	50 (10,6%)	21 (4,4%)	56 (11,8%)	32 (7,2%)
Jeg er kjent med ulike TMS teknikker (N = 470)	313 (66,6%)	62 (13,2%)	24 (5%)	48 (10%)	23 (4,8%)
Indikasjoner for å gi TMS behandling mot depresjon er kjent for meg (N = 472)	182 (38,6%)	91 (19,3%)	28 (5,9%)	120 (25,4%)	51 (10,8%)
Jeg vet hvordan jeg skal sette opp en behandlingsplan med TMS mot depresjon (N = 472)	374 (79,2%)	44 (9,3%)	17 (3,6%)	23 (4,9%)	14 (3%)
Jeg er kjent med vanlige bivirkninger av TMS (N = 470)	269 (57,2%)	71 (15,1%)	34 (7,2%)	68 (14,5%)	28 (6%)
Erfaring med TMS og nevromodulering					
	Ja		Nei		Vet ikke
Det er TMS utstyr på min arbeidsplass (N = 474)	37 (7,8%)		381 (80,4%)		56 (11,8%)

Det er muligheter for TMS behandling i mitt helseforetak (N = 472)	104 (22%)		134 (28,4%)		234 (49,6%)
Jeg har administrert TMS til pasienter (N = 473)	9 (1,9%)		456 (96,4%)		8 (1,7%)
Jeg har henvist pasienter til TMS (N = 473)	58 (12,3%)		411 (86,9%)		8 (1,7%)
Jeg henviser ofte pasienter til <i>ECT</i> behandling (N = 474)	181 (38,2%)		287 (60,5%)		6 (1,3%)
Påstander om TMS					
	Helt uenig	Litt uenig	Verken enig eller uenig	Litt enig	Helt enig
Jeg ville henvist aktuelle pasienter til TMS dersom det fantes et tilbud i mitt helseforetak (N = 368)	13 (3,5%)	17 (4,6%)	142 (38,6%)	104 (28,3%)	92 (25%)
Jeg ville selv behandlet aktuelle pasienter med TMS dersom jeg hadde tilgang på utstyret (N = 367)	37 (10,1%)	35 (9,5%)	172 (46,9%)	67 (18,3%)	56 (15,3%)
Jeg ville selv ønsket å bli behandlet med TMS dersom medisiner ikke hjalp mot min depresjon (N = 369)	37 (10%)	27 (7,3%)	211 (57,2%)	54 (14,6%)	40 (10,8%)
Jeg ønsker mer kunnskap om TMS (N = 376)	6 (1,6%)	4 (1,1%)	59 (15,7%)	86 (22,9%)	221 (58,8%)
Jeg ønsker opplæring i administrasjon av TMS (N = 371)	33 (8,9%)	29 (7,8%)	128 (34,5%)	76 (20,5%)	105 (28,3%)
TMS bør bli et standard behandlingsalternativ for deprimerte pasienter i alle helseforetak i Norge (N = 369)	26 (7%)	20 (5,4%)	208 (56,4%)	68 (18,4%)	47 (12,7%)
TMS bør være førstevalg for behandling av moderat depressiv lidelse (N = 366)	60 (16,4%)	62 (16,9%)	220 (60,1%)	21 (5,7%)	3 (0,8%)
TMS bør være førstevalg for behandling av tvangslidelse/OCD (N = 366)	83 (22,7%)	38 (10,4%)	232 (63,4%)	11 (3%)	2 (0,5%)
Grunner til at TMS ikke brukes mer i behandling av psykiske lidelser i Norge mener jeg er at:					
	Helt uenig	Litt uenig	Verken enig eller uenig	Litt enig	Helt enig
TMS er for lite kjent (N = 385)	5 (1,3%)	8 (2,1%)	38 (9,9%)	98 (25,5%)	236 (61,3%)
Leger mangler opplæring i TMS (N = 383)	7 (1,8%)	4 (1%)	51 (13,3%)	77 (20,1%)	244 (63,7%)

TMS har for lite dokumentasjon i forskning (N = 376)	13 (3,5%)	30 (8%)	230 (61,2%)	60 (16%)	43 (11,4%)
Vi kan for lite om hvilke pasienter som har nytte av TMS (N = 380)	7 (1,8%)	19 (5%)	139 (36,6%)	106 (27,9%)	109 (28,7%)
Effekten av TMS er hovedsakelig et resultat av placebo (N = 379)	61 (16,1%)	60 (15,8%)	232 (61,2%)	18 (4,7%)	8 (2,1%)
TMS er for risikabelt for pasientene (N = 377)	105 (27,9%)	82 (21,8%)	177 (46,9%)	11 (2,9%)	2 (0,5%)
Det er for mange bivirkninger med TMS (N = 378)	87 (23%)	92 (24,3%)	189 (50%)	7 (1,9%)	3 (0,8%)
Vi vet for lite om virkningsmekanismene (N = 378)	12 (3,2%)	38 (10,1%)	225 (59,5%)	77 (20,4%)	26 (6,9%)
TMS har ingen varig effekt (N = 375)	11 (2,9%)	31 (8,3%)	274 (73,1%)	47 (12,5%)	12 (3,2%)
TMS er for tidkrevende for pasienten (N = 374)	27 (7,2%)	59 (15,8%)	230 (61,5%)	43 (11,5%)	15 (4%)
TMS er for tidkrevende for behandler (N = 376)	33 (8,8%)	61 (16,2%)	233 (62%)	38 (10,1%)	11 (2,9%)
Innkjøp og drift av TMS utstyr er for kostbart (N = 376)	15 (4%)	24 (6,4%)	266 (70,7%)	49 (13%)	22 (5,9%)
Det er vanskelig å lære seg å administrere TMS (N = 377)	42 (11,1%)	54 (14,3%)	263 (69,8%)	14 (3,7%)	4 (1,1%)

For at TMS skal brukes mer i Norge er det nødvendig med:

	Helt uenig	Litt uenig	Verken enig eller uenig	Litt enig	Helt enig
Oppdaterte nasjonale retningslinjer for klinisk bruk (N = 368)	9 (2,4%)	9 (2,4%)	56 (15,2%)	102 (27,7%)	192 (52,2%)
At pasientene og pasientforeningene selv viser at de ønsker dette (N = 366)	17 (4,6%)	34 (9,3%)	128 (35%)	107 (29,2%)	80 (21,9%)
Utdanning av flere leger i behandling med TMS (N = 371)	4 (1,1%)	2 (0,5%)	66 (17,8%)	98 (26,4%)	201 (54,2%)
At internasjonal forskning viser at TMS er mye bedre enn standard behandling (N = 370)	9 (2,4%)	17 (4,6%)	136 (36,8%)	97 (26,2%)	111 (30%)
Mer internasjonal forskning trengs før behandlingen kan brukes klinisk (N = 368)	22 (6%)	40 (10,9%)	173 (47%)	72 (19,6%)	61 (16,6%)
Mer nasjonal forskning trengs før behandlingen kan brukes klinisk (N = 369)	22 (6%)	50 (13,6%)	159 (43,1%)	73 (19,8%)	65 (17,6%)

Jeg har fått kunnskap om TMS fra (N = 414):						
Legestudiet	Spesialistutdanning	Kurs og konferanser	Kolleger	Lest selv	Annet	Har ikke kunnskap
4 (1%)	32 (7,7%)	68 (16,4%)	70 (16,9%)	95 (22,9%)	19 (4,6%)	126 (30,4%)